

๐๐๑๒-๓๗๕๖๐

รายงานการวิจัย

ข้อมูลในการศึกษาเกี่ยวกับ โรงแรมและการท่องเที่ยว

โดย

ประเสริฐ พันธชาติ
สินธุ์ สโรบล
ประเวศน์ คัดอ่าน

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยพายัพ

พ.ศ. ๒๕๕๐

รายงานการวิจัยฉบับที่ ๓๗

กิตติกรรมประกาศ

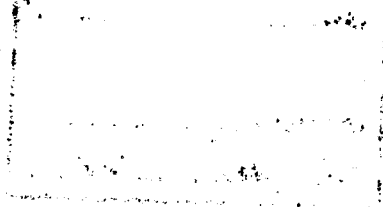
คณะผู้วิจัยขอขอบคุณทบวงมหาวิทยาลัยเป็นอย่างสูง ที่ได้อนุมัติให้เงินอุดหนุนการวิจัย แก่โครงการวิจัยเรื่องนี้และให้การสนับสนุนด้วยการยี่อระยะเวลาในการวิจัยจนทำให้สำเร็จลุล่วง ไปด้วยดี

ถึงแม้ว่าคณะผู้วิจัยปัจจุบันจะมารับงานวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2530 ก็ตาม แต่ก็ได้ใช้ข้อมูล ต่าง ๆ ที่อาจารย์ Kim Kingshill ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการวิจัยนี้เป็นคนแรกเมื่อ พ.ศ. 2526 และได้รวบรวมไว้เมื่อเริ่มต้นโครงการมาประกอบการวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลปัจจุบัน คณะผู้วิจัยจึงขอขอบคุณอาจารย์ Kim Kingshill ในฐานะผู้ริเริ่มโครงการวิจัย

ขอขอบคุณบรรดานักท่องเที่ยวทั้งหลายที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2526 และ พ.ศ. 2530 และได้ถูกรบกวนโดยพนักงานสัมภาษณ์ของโครงการเพื่อให้ ข่าวสารข้อมูลที่ประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้ ทั้ง ๆ ที่มีโอกาสอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ในระยะ อันสั้น รวมทั้งนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพอีกจำนวนหนึ่ง ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นพนักงาน สัมภาษณ์ด้วยความเอาใจใส่ ซักันขันแข็ง อุตสาหะ จนทำให้การรวบรวมข้อมูล เป็นไปอย่าง เรียบร้อย

ขอบคุณอาจารย์และเจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยและพัฒนา โดยเฉพาะอาจารย์ฐานิศ กุลขจรพันธ์ ที่รับผิดชอบในด้านคอมพิวเตอร์ และคุณศศิวิมล ศรีสง่า ที่รับผิดชอบในการจัดพิมพ์ยกวางต้นฉบับ จนทำให้สำเร็จสมบูรณ์ดังที่ปรากฏในรายงานนี้

ท้ายที่สุดคณะผู้วิจัยขอประกาศว่า โครงการวิจัยนี้จะสำเร็จไม่ได้ถ้าหากไม่ได้รับการ สนับสนุนจากมหาวิทยาลัยพายัพในการให้กำลังใจ การอนุมัติให้ใช้เวลาในการทำวิจัย ตลอดจน การอำนวยความสะดวกต่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร. อำนวย ทะพิงค์แก อธิการบดี ดร. บุญทอง ภูเจริญ รองอธิการบดีฝ่ายบริหารและวางแผนพัฒนา และ ดร. อนุสรณ์ คณานุสรณ์ รองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ ซึ่งคณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

เนื่องจากคณะผู้วิจัยยังมีความจำกัดในด้านความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับ การโรงแรมและการท่องเที่ยว ประกอบกับภาระกิจในด้านการบริหารงานอื่น ๆ รวมทั้งระยะเวลาที่มีอยู่จำกัดจึงอาจทำให้ผลงานวิจัยครั้งนี้ไม่สมบูรณ์เท่าที่ควรและ มีข้อบกพร่องต่าง ๆ หลายประการด้วยกัน ซึ่งคณะผู้วิจัยขอรับผิดชอบโดยไม่มีข้อแม้ใด ๆ ทั้งสิ้น

ประเสริฐ	พันธชาติ
สินธุ์	สโรบล
ประเวศน์	คิดอ่าน

PAYAP UNIVERSITY

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเกี่ยวกับการโรงแรมและการท่องเที่ยว โดยเน้นในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยในเรื่องของนักท่องเที่ยวและทัศนคติของนักท่องเที่ยวและการบริการต่าง ๆ อันจะนำประโยชน์มาสู่การกำหนดแนวทางสำหรับการพัฒนาการโรงแรมและการท่องเที่ยวในอนาคต

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่ศึกษาเป็นคนไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 27-34 ปี มีอาชีพเป็นทั้งข้าราชการและการประกอบธุรกิจเอกชน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวตามจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือแล้วเฉลี่ย 9 ครั้งขึ้นไป และยังคงเดินทางจังหวัดในภาคอื่น ๆ ประมาณ 1-2 ครั้ง ยานพาหนะในการเดินทางปกติใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ การใช้บริการการเดินทางโดยรถไฟหรือรถยนต์โดยสารประจำทางนั้นก็มีอยู่บ้าง ส่วนสถานที่พักนั้นพบว่านักท่องเที่ยวจะพักค้างคืนตามบ้านเพื่อนหรือญาติพี่น้อง ตลอดจนโรงแรมและเกสเฮ้าส์โดยเฉลี่ย 2 วัน 1 คืน

เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ นั้น "น้ำตก" ได้รับความนิยมเป็นอันดับ 1 ในกลุ่มประเภทแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ "วัดและศิลปการแสดงพื้นเมือง" ได้รับความนิยมเป็นอันดับ 1 ในกลุ่มประเภทประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากนี้ยังพบว่านักท่องเที่ยวยังนิยมซื้อสินค้าบริโภค และหัตถกรรมพื้นเมืองเป็นของฝากแก่เพื่อนและญาติพี่น้องอีกด้วย

การจัดอันดับจังหวัดต่าง ๆ ที่เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว ปรากฏว่าจังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีผู้นิยมไปเที่ยวมากที่สุด รองลงมาได้แก่จังหวัดเชียงใหม่ และสุโขทัย จังหวัดน่านเป็นจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวน้อยที่สุด รองลงมาได้แก่จังหวัดกำแพงเพชร และพิจิตร

Abstract

The objective of this research is to gather data to be used for teaching about hotel and tourism management. The research was conducted in the northern region of Thailand on the various aspects of tourists, attitudes of tourists and management. This information will assist in improving hotel and tourism management in the future.

The research found that the tourists surveyed were Thais in Thailand. Most were male, age 27 to 34 years. There were both government civil servants and private businessmen. Most had travelled in various provinces in the northern region 9 times or more, and had travelled to provinces in other regions 1 or 2 times. Most travelled by private auto, with some travelling by train or bus. Most tourists stayed at friends or relatives houses, hotels or guesthouses for an average of 2 days and one night.

As to specific tourists attractions, "waterfalls" were rated first in the category of natural attraction. "Temples and traditional art forms" was rated first in the category of historical, architectural and art. In addition, it was found that tourists preferred to purchase edible commodities and traditional handicrafts as souvenirs to give to friends and relatives.

Chiang Rai Province was the location most preferred by tourists followed by Chiang Mai Province and Sukhothai Province, Nan Province was the province least favored by tourists, followed by Kampaengphet and Pichit.

PAYAP UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตารางประกอบ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหาในการวิจัย.....	1
✓ วัตถุประสงค์.....	5
คำจำกัดความ.....	6
✓ ระเบียบวิธีวิจัย.....	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	10
บทที่ 2 ผลการวิเคราะห์	
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว.....	11
ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางและแหล่งท่องเที่ยว.....	17
บทที่ 3 บทสรุป	
ข้อสรุปทั่วไปเกี่ยวกับโครงการวิจัย.....	35
ข้อสรุปเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์.....	36
ภาคผนวก	
บรรณานุกรม.....	39
ตัวอย่างแบบสอบถาม.....	40

สารบัญตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนักท่องเที่ยว ปี 2526 และ 2530 จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส และอาชีพ.....	12
2	จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปในจังหวัดภาคเหนือ.....	14
3	จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปในจังหวัดภาคอื่น ๆ.....	14
4	เวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวในภาคเหนือแต่ละครั้งของนักท่องเที่ยว.....	15
5	สถานที่พักและจำนวนครั้งที่พักของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปภาคเหนือ....	15
6	ยานพาหนะและจำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเดินทางในภาคเหนือ.....	19
7	การจัดอันดับความนิยมและความชอบของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยว ประเภทธรรมชาติในปี 2526.....	21
8	การจัดอันดับความนิยมและความชอบของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยว ประเภทธรรมชาติในปี 2530.....	22
9	การจัดอันดับความนิยมและความชอบของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยว ประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรม ในปี 2526.....	23
10	การจัดอันดับความนิยมและความชอบของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยว ประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรม ในปี 2530.....	24
11	การจัดอันดับความนิยมและความชอบของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยว ประเภทอื่น ๆ เช่น การศึกษา กีฬา การซื้อของพื้นเมืองในปี 2526.....	26
12	การจัดอันดับความนิยมและความชอบของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยว ประเภทอื่น ๆ เช่น การศึกษา กีฬา การซื้อของพื้นเมืองในปี 2530.....	27
13	การจัดอันดับจังหวัดที่นักท่องเที่ยวชอบและอยากไปเที่ยว ปี 2526.....	28
14	การจัดอันดับจังหวัดที่นักท่องเที่ยวชอบและอยากไปเที่ยว ปี 2530.....	29
15	จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปตามจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือ ปี 2526.....	31
16	จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปตามจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือ ปี 2530.....	32